

Barem de notare si corectare

Clasa a V a

Subiectul I.

a) Determinați dacă numărul de mai jos este pătrat perfect.

$$[(2^7)^2 \cdot (2^2)^8 + 5^{50} : 5^5 - (7^{16})^2] : [(8^5)^2 + (5^3)^{15} - (7^{4^2})^2].$$

b) Arătați că diferența dintre jumătatea lui 8^{48} și sfertul lui 4^{71} este divizibilă cu 14.

Soluție

a) $n = (2^{14} \cdot 2^{16} + 5^{45} - 7^{32}) : (8^{10} + 5^{45} - (7^{16})^2) = (2^{30} + 5^{45} - 7^{32}) : (2^{30} + 5^{45} - 7^{32}) = 1$2p

iar 1 este patrat perfect deoarece $1 = 1^2$ 1p

b) $8^{48} : 2 - 4^{71} : 4 = (2^3)^{48} : 2 - 4^{70} = 2^{144} : 2 - (2^2)^{70} = 2^{143} - 2^{140} = 2^{140}(2^3 - 1)$2p

Dar $2^{140}(2^3 - 1) = 2^{139} \cdot 2 \cdot 7 = 2^{139} \cdot 14$, deci divizibil cu 14.....2p

Subiectul II

Aflați patru numere naturale, știind că suma lor este 55, primul număr este jumătate din cel de-al doilea, al treilea număr este media aritmetică a primelor două, iar al patrulea număr este dublul diferenței dintre al doilea și al treilea.

Gazeta Matematica

Soluție

Notăm numerele cu a, b, c, d. Avem următoarele relații

$a+b+c+d=55, a=b:2, c=(a+b):2$ și $d=2(b-c)$1p

Înlocuim pe $b=2a$ în relația a treia și obținem $c=3a:2$, pe care de asemenea le substituim în ultima relație.....2p

$d=2(b-c)=2(2a-3a:2)=4a-3a=a$ 1p

Avem toate necunoscutele exprimate în funcție de a și le înlocuim în suma lor

$a+2a+3a:2+a=55$. Înmulțind cu 2, obținem $11a=110$, de unde $a=10$2p

Celelalte numere sunt $b=20, c=15$ și $d=10$1p

Subiectul III

Fie mulțimea $A = \{\overline{abcd}, \overline{ab} = \overline{cd} + 4\}$

a). Determinați dacă 2016 și respectiv 2024 aparțin mulțimii A.

b). Aflați restul împărțirii unui număr oarecare din A la 101.

c). Dacă S este suma tuturor numerelor din A, arătați că S nu este pătrat perfect.

Soluție

a). 2016 are $20 = 16 + 4$, iar 2024 nu verifică $20 = 24 + 4$. Deci 2016 aparține mulțimii, iar 2024 nu aparține.....1p

b). $\overline{abcd} = \overline{ab} \cdot 100 + \overline{cd} = (\overline{cd} + 4) \cdot 100 + \overline{cd} = \overline{cd} \cdot 101 + 400$2p

Cum primul termen este divizibil cu 101, atunci restul împărțirii acestui număr la 101 este restul împărțirii lui 400 la 101, adică 97.....**1p**

Este mai ușor să scriem $\overline{abcd} = \overline{ab} \cdot 100 + \overline{ab} - 4 = \overline{ab} \cdot 101 - 4$. Deoarece a nu poate fi 0 avem în total 90 de numere, și astfel suma este:

$$S = 10 \cdot 101 - 4 + 11 \cdot 101 - 4 + \dots + 99 \cdot 101 - 4 = 101 \cdot (10 + 11 + \dots + 99) - 4 \cdot 90 = 101 \cdot (99 \cdot 100 : 2 - 9 \cdot 10 : 2) - 360 = 101 \cdot (45 \cdot 110 - 45) - 360 = 45 \cdot (101 \cdot 110 - 101 -$$

8).....**2p**

Observăm că numărul din ultima paranteză are ultima cifră 1, deci nu este divizibil cu 5. Cum S este divizibil cu 5, dar nu este divizibil cu 25, concluzionăm că S nu este pătrat perfect.....**1p**

Subiectul IV

Se consideră mulțimea numerelor formate numai din cifrele 1 și 2, cu cel mult 2016 cifre.

- Să se calculeze câte numere sunt cu 5 cifre.
- Să se calculeze câte numere sunt în mulțime.
- Să se arate că există în mulțime un număr divizibil cu 3^6 .

Soluție

- Un număr de 5 cifre de forma are pentru fiecare cifră 2 posibilități, 1 și 2, deci ele sunt $2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^5 = 32$ numere.....**2p**

- Pentru fiecare număr $1 \leq k \leq 2016$, avem că în mulțime sunt 2^k numere cu k cifre.

Deci numărul de elemente din mulțime este

$$N = 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{2016} \dots\dots\dots**1p**$$

Adunăm 2 și obținem

$$N + 2 = (2 + 2) + 2^2 + \dots + 2^{2016} = 2^2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{2016} = (2^3 + 2^3) + \dots + 2^{2016} = \dots = 2^{2016} + 2^{2016} = 2^{2017}$$

$$\text{Deci } N = 2^{2017} - 2 \dots\dots\dots**2p**$$

- Considerăm cele 2016 numere formate numai cu cifra 1. Deoarece

$2016 = 2^5 \cdot 9 \cdot 7 > 3^3 \cdot 3^2 \cdot 3 = 3^6$, cel puțin două dintre numere dau același rest la împărțirea cu 3^6**1p**

Diferența acestor numere este de forma $111\dots11000\dots0 = 11\dots1 \cdot 10^t$ și este divizibilă cu 3^6 . Cum 3 și 10 nu au divizor comuni, 3^6 divide numărul format numai din cifre de 1, care aparține lui A.....**1p**

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

etapa locală- 21.02.2016

Clasa a VI- a

Barem de evaluare și notare

Subiectul I

Se consideră numerele naturale $a=3n+2$, $b=2n+1$ și $c=n+1$, $n \in \mathbb{N}$.

a) Demonstrați că a și b sunt prime între ele.

b) Arătați că numărul $[a, b] + [a, c]$ este pătrat perfect, pentru orice număr natural n (s-a notat cu $[x, y]$ cel mai mic multiplu comun al numerelor x și y).

Soluție:

a) Fie $d \in \mathbb{N}$, d/a și $d/b \Rightarrow d/2a$ și $d/3b$ 1p
 $d/2a - 3b$, $2a-3b=1 \Rightarrow d/1 \Rightarrow d=1 \Rightarrow (a,b)=1$ 2p

b) Din a) avem $(a,b)=1 \Rightarrow [a, b]=ab$ 1p
 $(a,c)=1 \Rightarrow [a, c]=ac$ 1p
 $[a, b] + [a, c]=ab + ac=a(b+c)=(3n+2)^2$ 2p

Subiectul II

Arătați că :

$$\frac{1}{1+2} + \frac{1}{1+2+3} + \frac{1}{1+2+3+4} + \dots + \frac{1}{1+2+3+\dots+2016} < \frac{2016}{2017} .$$

Soluție:

$1+2+3+\dots+2016 = \frac{2016 \cdot 2017}{2}$ 1p

$1+2 = \frac{2 \cdot 3}{2}$, $1+2+3 = \frac{3 \cdot 4}{2}$, $1+2+3+4 = \frac{4 \cdot 5}{2}$,1p

$S = \frac{1}{1+2} + \frac{1}{1+2+3} + \frac{1}{1+2+3+4} + \dots + \frac{1}{1+2+3+\dots+2016} = \frac{2}{2 \cdot 3} + \frac{2}{3 \cdot 4} + \frac{2}{4 \cdot 5} + \dots + \frac{2}{2016 \cdot 2017}$ 2p

$S = 2 \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2016} - \frac{1}{2017} \right) = 2 \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2017} \right) = \frac{2015}{2017} < \frac{2016}{2017}$ 3p

Subiectul III

Fie $A = \{(a; b) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} | 10a + b : 19\}$ și $B = \{(a; b) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} | 2015a + 2b : 19\}$.

Arătați că $A \supset B$.

Soluție:

Arătăm că dacă $(a;b) \in B$ atunci $(a;b) \in A$ 1p

➤ Fie $(a;b) \in B \Rightarrow 19/2015a + 2b$, cum $19/1995a \Rightarrow 19/20a + 2b$

$20a + 2b = 2(10a + b)$ și $(19,2) = 1$, rezultă că $19/10a + b$, deci $(a;b) \in A$ 6p

Subiectul IV

Fie punctele coliniare A, O și B, cu $O \in (AB)$. De aceeași parte a dreptei AB se consideră punctele C și D astfel încât unghiurile $\sphericalangle AOC$ și $\sphericalangle COD$ să fie adiacente. Fie $[OM]$ bisectoarea unghiului $\sphericalangle AOC$ și $[ON]$ bisectoarea unghiului $\sphericalangle BOD$. Se știe că $m(\sphericalangle MOD) = 115^\circ$ și $m(\sphericalangle NOC) = 110^\circ$

- Arătați că unghiul $\sphericalangle COD$ este drept.
- Aflați $m(\sphericalangle AOC)$ și $m(\sphericalangle DOB)$.
- În interiorul unghiului $\sphericalangle COD$ se construiesc 12 semidrepte distincte cu originea în O, astfel încât cele 13 unghiuri formate, cu interioarele disjuncte două câte două, au măsurile exprimate prin numere naturale nenule. Demonstrați că cel puțin două dintre aceste unghiuri sunt congruente.

Soluție:

a) Pentru figură corectă 1p

Notăm $x = m(\sphericalangle AOM) = m(\sphericalangle MOC)$ și cu $y = m(\sphericalangle BON) = m(\sphericalangle NOD)$.

Din relațiile $2x + 2y + m(\sphericalangle COD) = 180^\circ$, $x + m(\sphericalangle COD) = 115^\circ$ și $y + m(\sphericalangle COD) = 110^\circ$, se obține că $m(\sphericalangle COD) = 90^\circ$ 2p

b) $m(\sphericalangle MOC) = 115^\circ - 90^\circ = 25^\circ$.

$m(\sphericalangle AOC) = 2m(\sphericalangle MOC) = 2 \cdot 25^\circ = 50^\circ$ 1p

$m(\sphericalangle DOB) = 40^\circ$ 1p

c) Suma măsurilor celor 13 unghiuri este 90° .

$1 + 2 + 3 + \dots + 13 = 91 > 90$, de unde concluzia cerută. 2p

Bareme de corectare –cl.a VII-a

Etapa locală, Botoșani, 21 februarie 2016

Subiectul I (7 puncte)

- a) Arătați că, dacă numerele raționale a și b îndeplinesc simultan condițiile: $a + b < 4$ și $ab - 2a - 2b + 4 > 0$, atunci $a < 2$ și $b < 2$.

Soluție:

$$ab - 2a - 2b + 4 > 0 \Leftrightarrow (a - 2)(b - 2) > 0 \quad (1p)$$

Rezultă cazurile:

i) $a - 2 > 0$ și $b - 2 > 0 \Rightarrow a + b > 4$ (fals) (1p)

ii) $a - 2 < 0$ și $b - 2 < 0 \Rightarrow a + b < 4$ (1p)

Din $a - 2 < 0$ și $b - 2 < 0$, rezultă $a < 2$ și $b < 2$ (1p)

- b) Să se arate că $x = \frac{5k-3}{4}$ și $y = \frac{7k-2}{6}$ nu pot fi ambele numere întregi, oricare ar fi k număr întreg.

Soluție:

Dacă $x \in \mathbb{Z} \Rightarrow 4 \mid 5k - 3 \Rightarrow 4 \mid 4k + k - 3 \Rightarrow 4 \mid k - 3 \Rightarrow 2 \mid k - 3$ (1p)

Dacă $y \in \mathbb{Z} \Rightarrow 6 \mid 7k - 2 \Rightarrow 6 \mid 6k + k - 2 \Rightarrow 6 \mid k - 2 \Rightarrow 2 \mid k - 2$ (1p)

$2 \mid k - 3$ și $2 \mid k - 2$ (contradicție), de unde rezultă concluzia. (1p)

Subiectul II (7 puncte)

Să se determine cifrele a și b (din baza 10) știind că numărul rațional $r = \overline{a,2(b)+b,3(a)}$ se poate scrie sub formă de fracție zecimală finită.

Soluție:

Avem $r =$

$$\overline{a,2(b)+b,3(a)} = \frac{\overline{a2b} - \overline{a2}}{90} + \frac{\overline{b3a} - \overline{b3}}{90} = \frac{90 \cdot a + b + 18}{90} + \frac{a + 90 \cdot b + 27}{90} = \frac{91 \cdot a + 91 \cdot b + 45}{90}$$

(2p) (1p)

Dar r este fracție zecimală finită numai dacă 9 divide $91 \cdot a + 91 \cdot b + 45$ (1p)

$$9 \mid (91(a+b) + 45) \Rightarrow 9 \mid (91(a+b)) \Rightarrow 9 \mid (a+b) \quad (1p)$$

$$\text{Dar } a, b \in \{0; 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8\} \Rightarrow 0 \leq a+b \leq 16 \Rightarrow a+b=0 \text{ sau } a+b=9 \quad (1p)$$

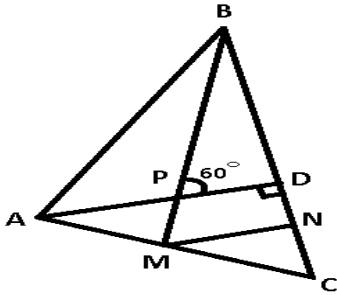
$$\Rightarrow (a;b) \in \{(0;0) ; (1;8) ; (2;7) ; (3;6) ; (4;5) ; (5;4) ; (6;3) ; (7;2) ; (8;1)\} \quad (1p)$$

Subiectul III (7 puncte)

Într-un triunghi ascuțitunghic, o înălțime și o mediană construite din vârfuri diferite formează un unghi cu măsura de 60° . Arătați că înălțimea și mediana au aceeași lungime.

(Gazeta Matematică nr.9/2015)

Soluție:

ΔABC ascuțitunghic: construim înălțimea $[AD]$ și mediana $[BM]$.

$$AD \cap BM = \{P\}; m(\angle(AD, BM)) = m(\angle BPD) = 60^\circ$$

Construim $MN \perp BC, N \in (BC) \Rightarrow MN \parallel AD \quad (2p)$

$$\Delta BDP : m(\angle D) = 90^\circ \text{ și } m(\angle P) = 60^\circ \Rightarrow m(\angle PBD) = 30^\circ \quad (1p)$$

$$\Delta BNM: m(\angle N) = 90^\circ \text{ și } m(\angle MBN) = 30^\circ \Rightarrow MN = \frac{BM}{2} \quad (i) \quad (1p)$$

ΔADC : Dacă M este mijlocul lui $[AC]$ și $MN \parallel AD \Rightarrow [MN]$ este linie mijlocie

$$\Rightarrow MN = \frac{AD}{2} \quad (ii) \quad (2p)$$

$$\text{Din (i) și (ii)} \Rightarrow AD = BM \quad (1p)$$

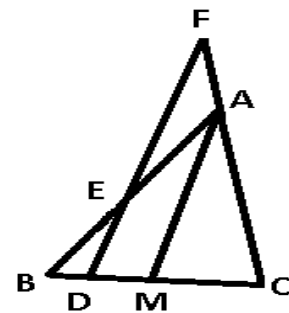
Subiectul IV (7 puncte)

Printr-un punct oarecare D situat pe latura (BC) a triunghiului ABC diferit de mijlocul laturii, se duce paralela la mediana $[AM]$, $M \in (BC)$, care intersectează dreptele AB și AC în punctele E , respectiv F .

Demonstrați că:

a) $AB \cdot AF = AC \cdot AE \quad (3p)$

b) $DE + DF = \text{constant} \quad (4p)$

Soluție: Aplicăm Teorema lui Thales în triunghiurile:

$$\Delta CFD: AM \parallel FD \Rightarrow \frac{AF}{AC} = \frac{DM}{MC} \quad (1) \quad (1p)$$

$$\Delta BAM: ED \parallel AM \Rightarrow \frac{AE}{AB} = \frac{DM}{BM} \quad (2) \quad (1p)$$

$$\text{Deoarece } BM = MC, \text{ din (1) și (2) } \Rightarrow \frac{AF}{AC} = \frac{AE}{AB} \Rightarrow AB \cdot AF = AC \cdot AE \quad (1p)$$

a) Aplicăm teorema fundamentală a asemănării în aceleași triunghiuri și obținem:

$$\Delta MAC \sim \Delta DFC \Rightarrow \frac{MA}{DF} = \frac{MC}{DC} \Rightarrow DF = \frac{MA \cdot DC}{MC} \quad (1p)$$

$$\Delta DBE \sim \Delta MBA \Rightarrow \frac{DE}{MA} = \frac{BD}{BM} \Rightarrow DE = \frac{MA \cdot BD}{BM} \quad (1p)$$

$$\text{Deoarece } BM = MC, \text{ avem: } DE + DF = \frac{MA \cdot BD}{BM} + \frac{MA \cdot DC}{MC} \quad (1p)$$

$$DE + DF = \frac{MA \cdot (BD + DC)}{BM} = \frac{MA \cdot BC}{BM} = \frac{MA \cdot 2BM}{BM} = 2AM = \text{constant} \quad (1p)$$

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ ETAPA LOCALĂ- CLASA VIII

21 februarie 2016

BAREM DE NOTARE SI CORECTARE

SUBIECTUL I (7p=3p+4p))

a) Să se arate că $\frac{n^2-1}{(n+1)^2} < \frac{n^2}{(n+1)^2} < \frac{n^2}{(n+1)^2-1}$, $(\forall)n \in \mathbb{N}^*$.

b) Arătați că numărul $a = \frac{3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot 9 \cdot \dots \cdot 2015}{4 \cdot 6 \cdot 8 \cdot 10 \cdot \dots \cdot 2016} \in \left(\frac{\sqrt{2}}{45}; \frac{\sqrt{3}}{44}\right)$.

Soluție:

a) Cum $(n+1)^2 > 0$, din $n^2-1 < n^2 \Rightarrow \frac{n^2-1}{(n+1)^2} < \frac{n^2}{(n+1)^2}$ (1p)

iar din $(n+1)^2 > (n+1)^2-1 \Rightarrow \frac{n^2}{(n+1)^2} < \frac{n^2}{(n+1)^2-1}$ (1p)

finalizare (1p)

b) $a \in \left(\frac{\sqrt{2}}{45}; \frac{\sqrt{3}}{44}\right) \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{45} < a < \frac{\sqrt{3}}{44} \Rightarrow \frac{2}{2025} < a^2 < \frac{3}{1936}$ (1p)

$$a^2 = \frac{3^2}{4^2} \cdot \frac{5^2}{6^2} \cdot \frac{7^2}{8^2} \cdot \dots \cdot \frac{2015^2}{2016^2} > \frac{3^2-1}{4^2} \cdot \frac{5^2-1}{6^2} \cdot \dots \cdot \frac{2015^2-1}{2016^2} = \frac{2 \cdot 4 \cdot 6 \cdot \dots \cdot 2014}{4^2 \cdot 6^2 \cdot 8^2 \cdot \dots \cdot 2016^2} > \frac{2}{2025}$$

..... (1p)

$$a^2 = \frac{3^2}{4^2} \cdot \frac{5^2}{6^2} \cdot \frac{7^2}{8^2} \cdot \dots \cdot \frac{2015^2}{2016^2} < \frac{3^2}{4^2-1} \cdot \frac{5^2}{6^2-1} \cdot \frac{7^2}{8^2-1} \cdot \dots \cdot \frac{2015^2}{2016^2-1}$$

$$= \frac{3^2}{3 \cdot 5} \cdot \frac{5^2}{5 \cdot 7} \cdot \frac{7^2}{7 \cdot 9} \cdot \dots \cdot \frac{2015^2}{2015 \cdot 2017}$$

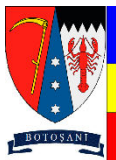
$$= \frac{3}{5} \cdot \frac{5}{7} \cdot \frac{7}{9} \cdot \dots \cdot \frac{2015}{2017} = \frac{3}{2017} < \frac{3}{1936}$$

..... (1p)

$$\begin{cases} a^2 > \frac{2}{2025} \\ a^2 < \frac{3}{1936} \end{cases} \Rightarrow \frac{2}{2025} < a^2 < \frac{3}{1936} \Rightarrow \frac{\sqrt{2}}{45} < a < \frac{\sqrt{3}}{44} \Rightarrow a \in \left(\frac{\sqrt{2}}{45}; \frac{\sqrt{3}}{44}\right)$$

..... (1p)

SUBIECTUL 2 (7p=4p +3p)

a) Determinați valoarea minimă a expresiei $E(x, y) = x^4 + y^4 + \frac{2}{x^2y^2}$, $x, y \in \mathbb{R}$.

Precizați valorile lui x și y pentru care se realizează acest minim.

b) Determinați numerele reale x, y, z știind că: $x + y + z = \frac{3}{2}$ și $x^2 + y^2 + z^2 = \frac{3}{4}$.

Soluție: a) Aplicăm de două ori inegalitatea (MA-MG)

$$E(x, y) = x^4 + y^4 + \frac{2}{x^2y^2} \geq 2\sqrt{x^4y^4} + \frac{2}{x^2y^2} = 2\left(x^2y^2 + \frac{1}{x^2y^2}\right) \geq 2 \cdot 2 \cdot \sqrt{x^2y^2 \cdot \frac{1}{x^2y^2}} = 4 \dots (2p)$$

Cele două inegalități trebuie să devină egalități și acest lucru se întâmplă dacă pe de o parte

$$x^4 = y^4 \Leftrightarrow x = \pm y, \text{ iar pe de altă parte } x^2y^2 = \frac{1}{x^2y^2} \Leftrightarrow (xy)^4 = 1 \Leftrightarrow xy = \pm 1. \dots (1p)$$

Se obțin imediat soluțiile $(x, y) \in \{(1,1), (-1,1), (1,-1), (-1,-1)\}$ (1p)

b) Facem substituțiile $x - \frac{1}{2} = a, y - \frac{1}{2} = b, z - \frac{1}{2} = c$, $a, b, c \in \mathbb{R}$.

$$\text{Avem } a + b + c = \left(x - \frac{1}{2}\right) + \left(y - \frac{1}{2}\right) + \left(z - \frac{1}{2}\right) = (x + y + z) - \frac{3}{2} = 0 (*) \dots (1p)$$

Relația $x^2 + y^2 + z^2 = \frac{3}{4}$ devine : $\left(a^2 + a + \frac{1}{4}\right) + \left(b^2 + b + \frac{1}{4}\right) + \left(c^2 + c + \frac{1}{4}\right) = \frac{3}{4}$, de unde rezultă ținând cont de (*) : $a^2 + b^2 + c^2 = 0 \Rightarrow a = b = c$(1p)

Deci: $x = y = z = \frac{1}{2}$ (1p)

SUBIECTUL 3 (7p)

Considerăm în spațiu punctele A, B, C, D și M, N mijloacele segmentelor [AB], respectiv [CD].
Demonstrați că, dacă $MN = \frac{BC+AD}{2}$, atunci punctele A, B, C, D sunt coplanare.

Soluție : Fie E mijlocul segmentului (AC).(1p)

$$\text{În } ME = \frac{BC}{2}, NE = \frac{AD}{2} \text{ (linii mijlocii în triunghiuri)(2p)}$$

$$ME + NE = \frac{BC}{2} + \frac{AD}{2} = MN \dots (1p)$$

$\Rightarrow M, E, N$ coliniare(1p)

Din $ME \parallel BC, EN \parallel AD$ avem $BC \parallel AD$, deci A, B, C, D coplanare. (2p)

SUBIECTUL 4 (7p)

Fie un cub ABCDA'B'C'D', de latură 4cm și P un punct interior cubului.

- a) Demonstrați că suma distanțelor de la P la fețele cubului este constantă.
- b) Demonstrați că suma distanțelor de la P la vârfurile cubului este mai mare sau egală cu $16\sqrt{3}$.
- c) Dacă $P \in [BD']$ astfel încât $BP=3PD'$ calculați suma distanțelor la muchiile laterale AA' , BB' , CC' , DD' .

Soluție:

a) Distanțele la 2 fețe opuse sunt x și $4-x$, deci suma este $3 \cdot 4 = 12$ (2p)

b) Suma distanțelor la 2 vârfuri diagonale opuse este mai mare decât lungimea diagonalei (1p)

Avem 4 perechi de vârfuri deci suma este $4 \cdot 4\sqrt{3} = 16\sqrt{3}$ (1p)

c) Pentru simplitate se proiectează punctul P pe o bază (1p)

Calculul sumei (2p)

ISJ BOTOȘANI